

РЕШЕНИЕ

№ 159

гр. София, 09.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Бистра Николова
Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

при участието на секретаря Тания Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Милен Василев Въззивно търговско дело № 20231001000075 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от 23.10.2020 г. на ответника „Корпоративна търговска банка” АД /в несъстоятелност/, представлявана от синдиците, срещу решението от 17.09.2020 г. по т. д. № 4333/2016 г. на Софийския градски съд, VI-15 състав, с което:

- на осн. чл. 68, ал. 3 ЗБН е допълнен списъкът на приетите вземания на кредиторите на „КТБ“ АД като е включено и вземането на ищеца „Зара Мобиле“ ООД за сумата 156 564,19 лв., с поредност на удовлетворяване по чл. 94, ал. 1, т. 4 ЗБН /редакцията от ДВ, бр. 67/27.07.2003 г./, придобито с договор за цесия от 26.03.2014 г.,
- ответникът е осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на СГС сумата 6 262,57 лв.

В жалбата се твърди, че решението било недопустимо, тъй като не могли да бъдат съединявани искове, подсъдни на различни съдилища, до което се достигало в случая, доколкото бил предявен и трети отрицателен установителен иск, по който обаче не бил конституиран цедента по договора за цесия В. Ш.. Твърди се, че тъй като същият бил включен в списъка на приетите вземания под № 12 с вземане в размер на 1 066 342,28 лв., то е налице оспорване на съответна част от тези вземания, което предполагало задължителното му участие в процеса като задължителен необходим другар. Сочи се, че неправилно СГС е приел, че в предмета на настоящото дело не се включвало несъществуването на приетите вземания на цедента В. Ш., което изрично се оспорвало във възражението. Твърди се, че неправилно СГС е приел, че „КТБ“ АД е била надлежно

уведомена за извършената цесия, което е довело до включване на цедента в списъка на приетите вземания, а не на цесионера. Това противоречало на приетото в решенията по т.д. № 4564/2015 г. на СГС, образувано по предявения от цесионерите иск по чл. 23 ЗГВБ /отм./, относно липсата на надлежно уведомяване по чл. 99, ал. 3 ЗЗД. По този начин за едно и също вземане в списъка на приетите вземания щели да бъдат включени двама кредитори – цедента и цесионера, което би довело до недопустимо двукратно удовлетворяване. Твърди се, че съдът не се е произнесъл по възражението на ответника за нищожност на процесния договор за цесия, като привиден и антидатиран, с цел да бъде заобиколен ЗГВБ /отм./.

Предвид изложеното жалбоподателят моли въззивния съд да обезсили или да отмени обжалваното решение и да отхвърли подаденото възражение.

Въззиваемата страна „Зара Мобиле“ ООД – ответник по иска – чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я остави без уважение, а обжалваното с нея решение – в сила, като правилно и законосъобразно.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 от ГПК във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на въззиваемия, намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран от „Аполо Естейтс“ ООД, „Загара“ ООД, „Зара Кетъринг“ ООД, „Зара Имотиари“ ООД, „Милин камък“ ООД, „Каскадас Имотиари“ ООД, „Лондон Естейтс“ ООД, „Костал Девелопментс“ ООД, „Грийн Парк Проджект“ ООД, „Съни Бийч Кийс“ ООД, **„Зара Мобиле“ ООД**, „Бляк Сий Кепитъл България“ ЕООД и „Костал Инвест“ ООД с възражение с вх. № 1004/16.02.2016 г. по чл. 66, ал. 6 от Закона за банковата несъстоятелност срещу решение № ЗБН66-153/20.01.2016 г. на синдиците на „Корпоративна търговска банка“ АД /в несъстоятелност/, с което е оставено без уважение възражението с вх. № ЗБН66-153/31.08.2015 г. срещу списъка на приетите вземания.

Във възражението се твърди, че ищите се явяват цесионери на части от вземания по договори за банков влог, сключени между „КТБ“ АД и вложителите Б. Г. Б. и В. Д. Ш., както следва: **1)** с договор за цесия от 29.03.2014 г. **Б. Б.** прехвърлил части от вземане по рамков договор за платежни услуги на потребители от 21.12.2013 г. и анекс № 128162/21.12.2013 г., за който е открита банкова сметка № *****: на „Аполо Естейтс“ ООД – 82 000 евро, на „Загара“ ООД – 82 000 евро, на „Зара Кетъринг“ ООД – 81 600 евро, на „Зара Имотиари“ ООД – 77 900 евро, на „Милин камък“ ООД – 77 900 евро, на „Каскадас Имотиари“ ООД – 73 750 евро; **2)** с договор за цесия от 29.03.2014 г. **Б. Б.** прехвърлил част от вземане по рамков договор за платежни услуги на потребители от 21.12.2013 г. и анекс № 131476/21.01.2014 г., за който е открита банкова сметка № ***** в размер на 80 266,67 лв. на „Лондон Естейтс“ ООД; **3)** с договор за цесия от 26.03.2014 г. **В. Ш.** прехвърлил части от вземане по рамков договор за платежни услуги на потребители от 17.01.2014 г. и анекс № 131345/17.01.2014 г., за който е открита банкова сметка № *****: на „Костал Девелопментс“ ООД – 71 018,75 евро, на „Грийн Парк Проджект“ ООД – 82 000 евро, на „Съни Бийч Кийс“ ООД – 82 000 евро, **на „Зара Мобиле“ ООД – 80 050 евро**, на „Бляк Сий Кепитъл България“ ЕООД – 80 050 евро и на „Костал Инвест“ ООД – 80 050 евро; и **4)** с договор за цесия от 26.03.2014 г. **В. Ш.** прехвърлил части от вземане по рамков договор за платежни услуги на потребители от 17.01.2014 г. и анекс № 131866/7.03.2014 г., за който е открита банкова сметка № ***** в размер на 80 000 лв. на „Лондон Естейтс“ ООД.

Във възражението се твърди, че въпреки, че банката била неколкратно уведомена за

извършената цесия с нотариални покани, връчени на 16.06.2014 г. по реда на чл. 47 ГПК, с депозирани до квесторите и синдиците възражения от 19.03.2015 г., 8.06.2015 г. и писмо от 18.06.2015 г., то неправилно ищците не били включени като кредитори в списъка на приетите вземания, а вместо това са включени за същите вземания цедентите Б. Б. и В. Ш.. Твърди се, че дори и ищците да не са придобили качеството на „вложители“ на банката, по силата на договорите за цесия били кредитори по цедираните вземания. Поради това са направени следните искания до съда: **1)** да допълни списъка на приетите вземания с посочените вземания на ищците и, **2)** да изключи от списъка същите вземания на цедентите Б. Г. Б. и В. Д. Ш..

По това възражение е било първоначално образувано т.д. № 3698/2016 г. на СГС, VI-22 състав, по което с определение от 18.05.2016 г. производството е разделено, като предмет на това дело е останало възражението на „Аполо Естейтс“ ООД срещу неприетото вземане в размер от 160 378,06 лв., включено в изготвения списък по чл. 66, ал. 7, т. 2 ЗБН под № 154, както и срещу приетото в същия размер под № 11 в списъка по чл. 66, ал. 7, т. 3 ЗБН вземане на **Б. Б.** Въззивният съд служебно провери, че впоследствие т.д. № 3698/2016 г. е било прекратено с влязло в сила определение от 27.06.2019 г. поради отпаднал правен интерес предвид влязлото в сила решение от 15.07.2016 г. по т.д. № 4563/2015 г. на СГС, VI-14 състав. След разделянето са били образувани отделни производства по възраженията на отделните ищци – цесионери.

След ново разпределение с протокол от 1.06.2016 г. е било образувано настоящото т.д. № 4333/2016 г. на СГС, VI-15 състав, по възражението на **„Зара Мобиле“ ООД** относно вземане, придобито чрез цесия от В. Ш..

С обжалваното решение от 17.09.2020 г. СГС е приел, че предметът на настоящото исково производство се изчерпва само със съществуването на вземането на „Зара Мобиле“ ООД за сумата 80 050 евро, с равностойност 156 564,19 лв., като придобито с договор за цесия от 26.03.2014 г. от В. Ш.. Поради това само по този положителен установителен иск съдът се е произнесъл. Впоследствие и във връзка с инициираното с настоящата въззивна жалба производство по чл. 250 ГПК и след отменително определение от 8.06.2021 г. по ч.гр.д. № 1564/2021 г. на САС е било постановено допълнително решение от 16.11.2021 г., с което СГС се е произнесъл и по отрицателен установителен иск за несъществуване на приетото вземане на цедента В. Ш. в същия размер. Този ОУИ е уважен, като вземането на цедента е изключено от списъка на приетите вземания. В производството по чл. 250 ГПК е бил конституиран като ответник и В. Ш., като решението от 16.11.2021 г. е връчено на всички страни, но не е обжалвано и поради това е влязло в сила на **21.12.2021 г.**

По делото е представен рамков договор за платежни услуги за потребители /физически лица/ от 17.01.2014 г., сключен между В. Д. Ш. и „КТБ“ АД, уреждащ бъдещото изпълнение на отделни или поредица от платежни операции, разрешени от потребителя, както и задълженията и условията за водене от банката на платежни сметки, открити по искане на потребителя и при спазване на специалните и/или допълнителни условия за водене на съответния вид сметки.

Във връзка с този рамков договор е бил сключен и анекс № 131345/17.01.2014 г. за откриване на банкова сметка при условията на преференциален безсрочен депозит в евро. Според чл. 2 сумата по депозита се отчита по банкова сметка с IBAN – *****. Видно от представеното банково извлечение от 21.02.2019 г. по тази сметка към 6.11.2014 г. е имало наличност в размер на 596 450,58 евро /лист 412 от делото на СГС/, част от която в размер на 93 594,68 евро е била прехвърлена на ФГВБ и е била изплатена като законова гаранция на вложителя В. Ш., вследствие

на което по тази сметка са останали 502 855,90 евро.

С друг анекс № 137866/7.03.2014 г., сключен между същите страни във връзка със същия рамков договор, е открит безсрочен депозит „Евролев“ в лева за банкова сметка с IBAN – *****. Видно от представеното банково извлечение от 21.09.2019 г. по тази сметка към 6.11.2014 г. е имало наличност в размер на 82 492,78 лв. /лист 415 от делото на СГС/.

Представен е препис от договор за прехвърляне на вземане от 26.03.2014 г., с който цедентът В. Д. Ш. е прехвърлил на няколко цесионери части от своите вземания към „Корпоративна търговска банка“ АД по банкова сметка с IBAN – ***** съгласно рамков договор за платежни услуги за потребители /физически лица/ от 17.01.2014 г. и анекс № 131345/17.01.2014 г., както следва: 1) на „Костал Девелопментс“ ООД – част в размер на 71 018,75 лв., 2) на „Грийн Парк Проджект“ ООД – част в размер на 82 000 евро, 3) на „Съни Бийч Кийс“ ООД – част в размер на 82 000 евро, 4) на **„Зара Мобиле“ ООД – част в размер на 80 050 евро**, 5) на „Бляк Сий Кепитъл България“ ЕООД – част в размер на 80 050 евро, и 6) на „Костал Инвест“ ООД – част в размер на 80 050 евро. Със същия договор на „Лондон Естейт“ ООД е прехвърлена част в размер на 80 000 лв. от вземането по левовата банкова сметка с IBAN – ***** съгласно анекс № 137866/7.03.2014 г. Според чл. 1, ал. 3 от договора вземанията се прехвърлят заедно с дължимите занапред от длъжника договорни лихви. Според чл. 1, ал. 5 срещу всеки цесионер се задължава да заплати на цедента в срок до 31.05.2015 г. цена в размер, съответстващ на придобитото вземане. Според чл. 6, ал. 2 в случай, че някой от цесионерите не заплати цената по чл. 1, ал. 5 в срок до 3 месеца от уговорения падеж, цедентът има право да развали договора в частта му относно цедираното вземане на съответния неизправен цесионер, който ще дължи на цедента неустойка в размер на 10 000 евро. Договорът е подписан от цедента В. Ш. и от Б. Г. Б. – управител на дружествата – цесионери, като на същата страница е поставен и щемпел за нотариална заверка на подписите от името на нотариус А. Ч..

Не е спорно, а и от служебно извършената от въззивния съд справка в електронния Търговски регистър, че лицето В. Д. Ш. към 26.03.2014 г. е бил съуправител и съдружник, заедно с Б. Б., с 50 % от дяловете в дружествата – цесионери „Костал Девелопментс“ ООД, „Грийн Парк Проджект“ ООД, „Съни Бийч Кийс“ ООД, „Зара Мобиле“ ООД, „Костал Инвест“ ООД. Прямо ищеца „Зара Мобиле“ ООД от 23.12.2010 г. и до момента за съуправители са вписани В. Ш. и Б. Б., с права на самостоятелно представителство.

Представен е и препис от нотариална покана с рег. № 13566, изходяща от цедента В. Д. Ш. и адресирана до длъжника „КТБ“ АД съдържаща уведомление по чл. 99, ал. 3 ЗЗД за извършените цесии от договора от 26.03.2014 г. Удостоверено е представяне на поканата на 16.06.2014 г. пред нотариус А. Ч., както и, че на адреса на управление на получателя /гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 10/ на 16.06.2014 г. е залепено уведомление за поучаване на поканата в нотариалната кантора. Посочено е, че поканата не е потърсена в срок, като е удостоверено връчване на 2.07.2014 г. на осн. чл. 43, ал. 2 и чл. 47 ГПК.

С протоколно определение от 11.12.2019 г. на СГС по искане на ответника ищецът е бил задължен на осн. чл. 183 ГПК да представи оригинала на договор за цесия и нотариалната покана. В заседанието на 12.02.2020 г. същите са представени, като е констатирана идентичността в представените по делото копия.

Представена е извадка от регистъра на нотариус А. Ч. от 26.03.2014 г. и 16.06.2014 г. /л. 139 – 142 от делото на СГС/, в който под № 7133/26.03.2014 г. е отразена нотариалната заверка на

подписи под договора за прехвърляне на вземане на В. Ш. и Б. Б., а под № 13566/16.06.2014 г. е отразена представена нотариална покана от В. Ш. до „КТБ“ АД.

Представено е възлагателно писмо от 16.06.2014 г. /л. 146 от делото на СГС/, с което нотариус А. Ч. е възложил на В. М. да връчи нотариалната покана от 16.06.2014 г. от В. Ш. до „КТБ“ АД, заедно с приложението към поканата – договора за прехвърляне на вземане от 26.03.2014 г.

Представена е и разписка към нотариалната покана с рег. № 13566/16.06.2014 г. /л. 144 от делото на СГС/, в която връчителят В. М. е посочил, че на 16.06.2014 г. е залепил уведомление на входната врата на „КТБ“ АД на адреса на управление – гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 10. Посочено е, че при направеното посещение служителка от отдел „Деловодство“ отказала да получи нотариалната покана, тъй като не била упълномощена.

С решение № 73/20.06.2014 г. на Управителния съвет на БНБ на осн. чл. 115, ал. 1 ЗКИ за срок от 3 месеца е поставена под специален надзор „Корпоративна търговска банка“ АД, назначени са квестори, спряно е изпълнението на всички задължения на банката за срок от 3 месеца, забранено е на банката да извършва всички дейности съгласно лиценза за банкова дейност, отстранени са от длъжност членовете на Управителния и Надзорния съвети, за срок от 3 месеца са лишени от право на глас акционерите на банката, притежаващи повече от 10 % от акциите – „Бромек“ ЕООД с 50,66 % от капитала и „Bulgarian Acquisition Company“ – Люксембург с 30,55 % от капитала. С решение № 114/16.09.2014 г. на УС на БНБ е продължен до 20.11.2014 г. срокът на специалния надзор.

С решение № 138/6.11.2014 г., прието на осн. чл. 36, ал. 2, т. 2 ЗКИ, Управителният съвет на БНБ е отнел лиценза за извършване на банкова дейност на „КТБ“ АД, като е поискано откриване на производство по несъстоятелност. Решението е обявено в Търговски регистър на 7.11.2014 г. по партидата на банката.

С решение № 664/22.04.2015 г. по т.д. № 7549/2014 г. на СГС, VI-14 състав, обявено в ТР на 22.04.2014 г., е открито производство по несъстоятелност на „КТБ“ АД и банката е обявена в несъстоятелност с всички законни последици, при определена начална дата на неплатежоспособност – 6.11.2014 г. С решение от 3.07.2015 г. по т.д. № 2216/2015 г. на САС е отменено решението на СГС в частта за началната дата на неплатежоспособност и тя е определена на 20.06.2014 г.

С възражение с вх. № Н2310-619/23.03.2015 г. /л. 68 – 69 от делото на СГС/ ищецът е заявил пред квесторите на „КТБ“ АД, че възражава срещу невключването му в списъка на лицата, на които се дължи гарантиран размер на влоговете в банката за цедираното му вземане в размер на 80 050 евро с договора от 26.03.2014 г., за която цесия банката била уведомена с връчената ѝ на 2.07.2014 г. нотариална покана, като същите са били приложени към възражението.

В отговор с писмо с изх. № Н2310-790/23.03.2015 г. /л. 98 – 99 от делото на СГС/ квесторите на „КТБ“ АД са заявили, че възражението е неоснователно, тъй като банката не била уведомявана по реда на чл. 99 ЗЗД за извършената цесия, като се оспорва редовността на връчването на нотариалната покана по реда на чл. 47 ГПК. Посочено е, че съобразно разясненията с писмо с изх. № 20-0-0097/13.11.2014 г. на председателя на УС на ФГВБ при прехвърлено вземане по влог на друго лице по време на специален надзор с наложени мерки по чл. 116, ал. 2, т. 2 и 3 ЗКИ прехвърленото вземане не придобива характеристиката на „влог“ по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗГВБ, поради което и ищецът не е сред правоимащите лица по този закон.

С писмо с изх. № Н2310-1043/11.06.2015 г. /л. 108 – 109 от делото на СГС/ квесторите на „КТБ“

АД са отговорили в същия смисъл и на други възражения, постъпили в банката на 8.06.2015 г., на няколко търговски дружества, измежду които и ищцовото дружество.

С писмо с вх. № 2799/18.06.2015 г., адресирано до ФГВБ и „КТБ“ АД, същите дружества, измежду които и ищецът, отново са поискали да им бъдат изплатени сумите, гарантирани по ЗГВБ, на основание извършените цесии /л. 134 – 137 от делото на СГС/. На искането е отговорено с писмо с изх. № 3754/14.07.2015 г. от синдиците на банката /л. 138 от делото на СГС/.

Въпреки, че не е представена по делото, не е спорно между страните, че с молба с вх. № ЗБН63-1347/22.06.2015 г. ищецът и останалите цесионери са предявили вземанията си към „КТБ“ АД, измежду които и процесното цедирано вземане.

На 21.08.2015 г. е бил обявен в Търговски регистър списък на приетите от синдиците на „КТБ“ АД /в несъстоятелност/ вземания, в който под № 1264 са включени вземания на В. Д. Ш. в общ размер на 1 066 342.28 лв. при посочено основание – вложител, с привилегия по чл. 94, ал. 1, т. 4 ЗБН /в редакцията преди ДВ, бр. 62/2015 г./.

С възражение с вх. № ЗБН66-153/31.08.2015 г. /л. 171 – 187 от делото на СГС/ на осн. чл. 66, ал. 1 ЗБН ищецът и останалите дружества – цесионери са оспорили пред синдиците на банката невключването в списъка на приетите вземания на предявените от тях с молба с вх. № ЗБН63-1347/22.06.2015 г. вземания, а вместо тях са включени вземанията на техните праводатели – цедентите В. Д. Ш. и Б. Г. Б., без да бъдат взети предвид сключените договори за прехвърляне на вземания.

С решение № ЗБН66-153/20.01.2016 г. на синдиците на „КТБ“ АД възражението е оставено без уважение. Прието е, че в деловодството на банката не е получавано уведомление за прехвърляне на вземанията, а истинността на представените документи не би могла да се установи в настоящата процедура поради липсата на компетентност на синдиците.

На осн. чл. 66, ал. 5 ЗБН на 2.02.2016 г. в ТР по партията на „КТБ“ АД /в несъстоятелност/ е обявено съобщение, с което синдиците са уведомили, че решенията по постъпилите възражения срещу приети или неприети вземания са изготвени и могат да бъдат получени на адреса на управление на банката в 7-дневен срок от датата на обявяване на съобщението в ТР.

Впоследствие и на осн. чл. 66, ал. 7, т. 2 ЗБН е бил изготвен и списък с неприетите вземания, за които е подадено възражение пред съда, публикуван в ТР на 14.05.2016 г., в който под № 163 е включено и процесното възражение с вх. № 1004/16.02.2017 г. за вземането на ищеца в размер на 156 564,19 лв. при посочено основание – вложител, с дата на предявяване – 22.06.2015 г. Посочено е, че вземането е в зависимост от изхода на т.д. № 4563/2015 г. и т.д. № 4564/2015 г. на СГС.

От служебно извършена от въззивния съд справка се установи, че първото посочено дело /т. д. № 4563/2015 г. на СГС/ няма връзка с предмета на настоящото дело – същото касае спор за изплащане на суми по ЗГВБ на цесионери, придобили вземания по влог от цедента Б. Г. Б..

С решение от 21.12.2016 г. по т. д. № 4564/2015 г. на СГС, VI-13 състав, потвърдено с решение от 20.11.2017 г. по т.д. № 4101/2017 г. на САС, ТО, 11 състав, и определение № 446/23.10.2018 г. по т.д. № 860/2018 г. на ВКС, I т.о., са отхвърлени предявените от цесионерите, измежду които и ищеца „Зара Мобиле“ ООД, срещу Фонда за гарантиране на влоговете в банките искове по чл. 23, ал. 1 ЗГВБ /отм./ за заплащане на суми, придобити от цедента им В. Д. Ш., като конкретно „Зара Мобиле“ ООД е претендирал сумата 156 564,19 лв., представляваща равностойността на прехвърленото му с договор от 26.03.2014 г. вземане от В. Ш. към „КТБ“ АД, както и сумата

130,60 лв. – законната лихва за периода 26.06.2015 г. – 28.06.2015 г. Със същото решение /в диспозитива му/ е признато за недоказано заявеното от ответника ФГВБ по отношение на всички ищци оспорване на авторството и датата на договор за прехвърляне на вземания от 26.03.2014 г. и нотариална покана от 16.06.2014 г. в частта, касаеща нейното връчване. В това исково производство е била конституирана като страна и „КТБ“ АД – като трето лице помагач на ответника ФГВБ. Исковата молба по същото е заведена с вх. № 84359/29.06.2015 г.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е допустима. Разгледана по същество е **неоснователна**.

I. По предмета на делото

Предмет на разглеждане е възражение по чл. 66, ал. 6 ЗБН, касаещо спор относно приемането/неприемането на вземане в производството по несъстоятелност на банка.

Както общият режим на търговска несъстоятелност по ТЗ, така и специалният такъв по Закона за банковата несъстоятелност, предвиждат двуфазност на защитата срещу неправилно приемане/неприемане на вземане на кредитор на несъстоятелността или срещу неправилното определяне на реда на привилегиите му, а именно: 1) фаза по първоначално оспорване срещу приемането или неприемането на вземането от синдика, и 2) фаза по съдебно установяване на съществуването или несъществуването на вземането. Целта на първата фаза е извършването на привременна проверка за съществуването на вземането, поради което и актът, с който тя завършва няма окончателен характер без значение от органа, който го е постановил. В общата несъстоятелност този акт се постановява от съда /чл. 692 ТЗ/, а в банковата несъстоятелност – от синдика /чл. 66, ал. 4 ЗБН/. Същественото е, че разрешението в тази фаза спор за съществуването на вземането може да се преразглежда чрез инициране на фазата по съдебно установяване в съответните преклузивни срокове. Целта на втората фаза е да установи със сила на пресъдено нещо дали вземането съществува или несъществува. В общата несъстоятелност тази фаза се иницира с предявяването на установителен иск /чл. 694 ТЗ/ или с възобновяването на спряно предходно исково производство /чл. 637, ал. 3 и 4 ТЗ/, а в банковата несъстоятелност – чрез подаване на възражение срещу решението на синдика /чл. 66, ал. 6 ЗБН/. И в двата случая обаче производството има исков характер – разглежда се по процесуалния ред на ГПК, разрешава спор относно съществуването на право с частноправен характер, съдебният акт по съществото на спора се ползва със сила на пресъдено нещо /чл. 694, ал. 8 ТЗ и чл. 69, ал. 2 ЗБН/. Следователно, налице е пълна идентичност на защитните функции и защитните резултати между иска по чл. 694 ТЗ и възражението по чл. 66, ал. 6 ЗБН. Ето защо различните използвани в ТЗ и ЗБН наименования на искането за защита във втората фаза /иск или възражение/ не обуславят разлика в правното естество на това искане – и в двата случая то иницира искова защита, т.е. представлява иск. Производството по възражението по чл. 66, ал. 6 ЗБН не е част от производството по несъстоятелност, а има самостоятелен исков характер.

Следователно, производството по чл. 66, ал. 6 ЗБН е **исково** и има за предмет **установителен иск** за спорното вземане срещу обявената в несъстоятелност банка, а не е съдебно-административно по АПК за проверка законността на решението на синдика по чл. 66, ал. 4 ЗБН. Както в общата несъстоятелност по ТЗ, така и в тази по ЗБН искът може да бъде положителен

установителен или отрицателен установителен. С положителния установителен иск ищецът желае да установи съществуването на неприето вземане срещу банката /свое или на друго лице – при условията на процесуална субституция/, а с отрицателния установителен иск желае да установи несъществуването на прието вземане на друг кредитор.

Съобразно чл. 69, ал. 1 ЗБН едно вземане се счита за прието в производството по несъстоятелност: **1)** от момента на постановяване на решението по чл. 67, ал. 2 – за одобряване на списъка на приетите и неоспорените вземания; **2)** от момента на влизане в сила на решение на съда по чл. 68, ал. 3 – относно вземането; **3)** от момента на влизане в сила на решение на съда по чл. 65, ал. 2 – относно вземането; **4)** от момента на влизане в сила на решение по чл. 20, ал. 4, с което се признава претендираното от кредитора вземане към банката. Според чл. 69, ал. 2 ЗБН влезлите в сила решения по чл. 20, ал. 4, чл. 65, ал. 2, чл. 67, ал. 2 и чл. 68, ал. 3 имат установително действие за банката и за всички кредитори на несъстоятелността. Следователно, приемането на вземането с влязъл в сила акт се ползва със СПН в производството по несъстоятелност спрямо длъжника /банката/ и нейните кредитори, а на същото основание – и спрямо лицата, които претендират да са нейни кредитори. В този субективен обхват приетото вземане става неоспоримо.

В конкретния казус с процесното възражение с вх. № 1004/16.02.2017 г. ищецът „Зара Мобиле“ ООД оспорва както неприемането на претендира от него вземане в размер на 80 050 евро /с левова равностойност 156 564,19 лв./, така и приемането на същото вземане за кредитора В. Д. Ш., представляващо част от приетите за последния вземания в общ размер на 1 066 342.28 лв. Следователно, подаденото възражение обективира: **1)** положителен установителен иск за съществуване на вземането на ищеца, и **2)** отрицателен установителен иск за несъществуване на част от вземането на кредитора В. Д. Ш. в същия размер.

Предмет на настоящото въззивно производство е единствено положителният установителен иск, уважен с обжалваното решение от 17.09.2020 г. на СГС. Извън обхвата на въззивен контрол е отрицателният установителен иск, уважен с допълнителното решение от 16.11.2021 г., доколкото срещу същото не е било подадена въззивна жалба и то е влязло в сила на 21.12.2021 г. При така уточнения предмет на обжалване въззивният съд намира следното:

II. По основателността на въззивната жалба

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Противно на тезата на жалбоподателя не се установяват основания за недопустимост на обжалваното решение, като изложените в жалбата оплаквания в тази насока са принципно неотнормирани към този въпрос. Доводите срещу допустимостта на съединяване на няколко иска биха имали някакво значение, ако първоинстанционният съд се е произнесъл по подобни съединени искове, което в случая липсва – в обжалваното решение има произнасяне по един единствен иск /положителен установителен/. Няма произнасяне по други искове, спрямо които да се преценява тяхната допустимост поради недопустимо съединяване. Отделен е въпросът, че предмет на настоящото възражение по чл. 66 ЗБН не са три иска, а два – положителен и отрицателен за вземане, а не и трети иск – за установяване на факт за надлежно уведомление за цесия. Същевременно, тази теза на жалбоподателя противоречи на другото му оплакване за

недопустимост – че с обжалваното решение от 17.09.2020 г. съдът не се е произнесъл по предявения ОУИ за липсата на вземане на цедента В. Ш., включено в списъка на приетите вземания. Очевидно така твърдения „порок“ противоречи на първото оплакване – че съдът се бил произнесъл по няколко съединени иска.

Неразглеждането на предявения ОУИ с обжалваното решение също не води до недопустимост на същото, а води до непълнота по смисъла на чл. 250 ГПК. Тази непълнота е била отстранена с допълнителното решение от 16.11.2021 г., което е извън предмета на настоящото въззивно производство. Спрямо разглеждания в процедурата по чл. 250 ГПК отрицателен установителен иск цедента В. Ш. е необходим другар, като същият е бил надлежно конституиран за ответник по този иск и е взел участие при разглеждането му. Същият обаче не е необходим другар по положителния установителен иск, разгледан с обжалваното решение от 17.09.2020 г., тъй като негов предмет е претендираното вземане на цесионера „Зара Мобиле“ ООД, а не вземането на цедента. Ето защо доводите за недопустимост на решението са неоснователни.

Останалите оплаквания на жалбоподателя са относими към правилността на решението, като се поддържа, че договорът за цесия бил нищожен като привиден и сключен в противоречие или при заобикаляне на закона, по-специално – на ЗГВБ /отм./, а освен това – че цесията не била съобщена на банката съобразно чл. 99, ал. 3 ЗЗД. Същите твърдения обаче са били основание и на предявения отрицателен установителен иск, разгледан с допълнителното решение от 16.11.2021 г., с което този иск е уважен и вземането на цедента е изключено от списъка на приетите вземания. Това решение е влязло в сила като необжалвано, поради което обвързва със СПН жалбоподателят и ищеца, които са страни и по този иск. В решението е прието, че договорът за цесия не е нищожен, а цесията е надлежно съобщена на банката – длъжник, поради което и цедента В. Ш. не е титуляр на приетото вземане, а такъв титуляр е цесионерът – ищец. Поради това по обвързващ между настоящите страни начин е установена валидността и действието на процесната цесия съобразно чл. 99, ал. 4 ЗЗД, което не може да се пререшава в настоящото производство по положителния установителен иск на цесионера. Това е достатъчно за отхвърляне на тези доводи, но независимо от това те са неоснователни и по същество, поради следното:

Не е спорно между страните, че въз основа на сключения с ответната банка рамков договор за платежни услуги за потребители /физически лица/ от 17.01.2014 г. и анекс № 131345/17.01.2014 г., във връзка с който е открита банкова сметка № *****, вложителят В. Д. Ш. е притежавал банков влог в евро, по който е имало наличност към 6.11.2014 г. от 596 450,58 евро. Част от тази сума в размер на 93 594,68 евро е била изплатена на същия вложител по реда на ЗГВБ, вследствие на което салдото по сметката е останало 502 855,90 евро. Ищецът твърди, че е придобил част от това вземане в размер на исковата сума от 80 050 евро /с легова равностойност 156 564,19 лв./ по силата на договор за прехвърляне на вземане от 26.03.2014 г.

За доказване на твърденията си ищецът е представил преписи от договор за прехвърляне на вземане от 26.03.2014 г. и от нотариална покана с рег. № 13566, изходяща от цедента В. Д. Ш. и адресирана до длъжника „КТБ“ АД, съответствието с оригиналите на които е констатирано в съдебното заседание на 12.02.2020 г. Ответникът не е оспорил автентичността на подписите в договора от 26.03.2014 г. и в нотариалната покана.

Документът, обективиращ договора от 26.03.2014 г., представлява частен диспозитивен документ, а не свидетелстващ такъв. Единственият факт, който той закрепва, е изразеното от страните съгласие за сключване на подобен договор с това съдържание. Ответникът твърди, че

договорът бил привиден, което би означавало, че външно изразеното съгласие на страните не отговаря на действителната им воля, а тя би била, че те не желаят да се обвържат с подобен договор за цесия. Доколкото външно изразеното волеизявление е доказателство за вътрешната воля, то оборването на тази житейска презумпция е в тежест на този, който твърди привидността. В случая ответникът не е провел подобно доказване. Същевременно, направеното възражение на привидност е бланкетно – ответникът не го е обосновал по никакъв начин, а наведените от него фактически твърдения са относими към останалите му възражения.

Неоснователно е и възражението за нищожност на договора поради противоречието му със или при заобикалянето на ЗГВБ /отм./. И в двете насоки възражението е неоснователно. Пряко противоречие със закона би имало ако законът забраняваше подобни цесии на влогове, което не е налице. Такава забрана не се съдържа нито в ЗГВБ /отм./, нито в чл. 60б, ал. 1 ЗБН, която при това е обявена за противоконституционна с РКС № 8/27.05.2021 г. (ДВ, бр. 48/8.06.2021 г.) и не следва да се прилага.

Доводът за заобикаляне на закона е аргументиран с това, че очевидната цел на този договор за цесия била да се раздружи съответния влог на части, така щото за всяка от тях да се придобие от съответния цесионер законовата гаранция по чл. 4 ЗГВБ /отм./, чийто максимален размер е 196 000 лв. За настоящия съдебен състав наличието на подобна цел е безспорна и тя се доказва и от предмета на приключилото т. д. № 4564/2015 г. на СГС, по което настоящия състав се е произнасял като въззивна инстанция. Това обаче не е достатъчно, за да се заключи, че е налице заобикаляне на императивни правни норми, като основание за нищожност на договора по чл. 26, ал. 1 ЗЗД. Основанието „заобикаляне на закона“ предполага наличието на обща цел за постигането на забранен от закона резултат. Ако този резултат обективно не може да се постигне чрез съответната сделка /дори и да е валидна/, то няма как сделката да е нищожна на това основание. В случая и както неколккратно настоящия състав е приемал по множество дела [\[1\]](#) по ЗГВБ /отм./ подобен договор за цесия макар да е прехвърлил съответните части от вземане по влог, обективно не може да доведе до целения резултат – въз основа на него да възникне законова гаранция за нито един от цесионерите. Това е така, защото за всеки открит влог възниква само една законова гаранция до размера по чл. 4 ЗГВБ /отм./, независимо от последващите цесии. Тази законова гаранция може да се прехвърли само ако прехвърлената част вече е била обезпечена с нея, но не и ако не е било обезпечена. Това е така, защото 1) прехвърленото вземане е същото вземане, съществувало и преди правоприемството, а не е ново такова, 2) дали вземането е гарантирано се определя към момента на възникването му, а вземането се счита за възникнало от момента на фактическото внасяне на средствата по влога от праводателя, а не от момента на прехвърляне на вземането на правоприемника, 3) последващи обстоятелства не могат да доведат до възникването на гаранцията, освен при законово увеличаване на нейния размер, 4) би се стигнало до фактическо нарушаване на принципа, че максималният размер на гаранцията е ограничен до 196 000 лв. за всички влогове на един вложител, тъй като правоприемникът би придобил гаранция за влогове, които са негарантирани за праводателя. Следователно, правоприемникът придобива прехвърленото вземане по влога в това състояние, което съществува към момента на правоприемството, вкл. и по отношение на наличието или липсата на законовата гаранция. **Собствена гаранция за така прехвърленото му вземане обаче цесионерът не придобива.** В конкретния случай не се спори, че с процесния договор от 26.03.2014 г. вложителят В. Ш. не е прехвърлил цялото си вземане по влога, а е останал титуляр на част от него, съответстваща на размера на законовата гаранция по ЗГВБ, която впоследствие му е била изплатена. При тези данни не се установява, че процесната

прехвърлена на ищеца част от вземането на цедента е именно обезпечената /дори и частично/ със законовата гаранция. Именно по тези съображения е отхвърлен е искът по чл. 23 ЗГВБ /отм./, предмет на т. д. № 4564/2015 г. на СГС. Ето защо и поради обективната непостижимост на резултата, за който ответникът твърди, че е забранен, процесният договор не е нищожен поради заобикаляне на закона.

Що се отнася до оспорената достоверност на датата на сключване на договора, то приложима се явява разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ГПК, според която частният документ има достоверна дата за трети лица от деня, в който е заверен, или от деня на смъртта, или от настъпилата физическа невъзможност за подписване на лицето, което е подписало документа, или от деня, в който съдържанието на документа е възпроизведено в официален документ, или от деня, в който настъпи друг факт, установяващ по безсъмнен начин предхождащото го съставяне на документа. В случая документът има нотариална заверка на подписите с дата 26.03.2014 г., която се доказва и от неоспореното извлечение от регистъра на същия нотариус. Това е достатъчно за доказване на достоверността на датата. Същевременно, от значение за настоящото дело не е дали договорът е бил сключен на посочената в него дата /26.03.2014 г./, а дали е съществувал към датата на предявяване на вземането от ищеца /22.06.2015 г./, което е безспорно установено от това, че същият е бил приложен към посочените по-горе изходящи от ищеца и адресирани до ответника документи с безспорна дата – възражение с вх. № Н2310-622/19.03.2015 г., писмо с вх. № 2799/18.06.2015 г., молба за предявяване с вх. № ЗБН63-1347/22.06.2015 г. Предхождащото съществуване на този договор се доказва и от това, че е бил приложен като доказателство и към депозираната на 29.06.2015 г. искова молба срещу ФГВБ, предмет на т. д. № 4564/2015 г. на СГС.

Договорът за цесия е породил прехвърлителното си действие между страните от момента на сключването му. Съобщаването му от цедента на длъжника не е елемент от фактическия му състав, а е условие за неговата противопоставимост на длъжника – чл. 99, ал. 4 ЗЗД. За доказване на това съобщаване ищецът е представил препис от нотариална поканата с рег. № 13566, изходяща от цедента В. Ш. и адресирана до длъжника „КТБ“ АД съдържаща уведомление по чл. 99, ал. 3 ЗЗД за извършените цесии от договора от 26.03.2014 г. В същата е удостоверено представяне на поканата на 16.06.2014 г. пред нотариус А. Ч., както и, че на адреса на управление на получателя на 16.06.2014 г. е залепено уведомление за поучаване на поканата в нотариалната кантора, като поради това, че не е потърсена в срок е удостоверено връчване на 2.07.2014 г. на осн. чл. 47 ГПК. Ответникът е възразил срещу редовността на връчване на поканата и, че същата е достигнала до него на посочената дата. Въззивният съд споделя възражението за нередовност на връчването, което е установено и в предходно приключилото т.д. № 4564/2015 г. на СГС, в което и двете настоящи страни са участвали. Както е прието и във финалното определение № 446/23.10.2018 г. по т.д. № 860/2018 г. на ВКС, I т.о., връчването е нередовно, тъй като в поканата не са удостоверени обстоятелствата за наличието на предпоставките, при които връчването по реда на чл. 47 ГПК би било допустимо. По тази причина не могат да се приемат за настъпили последиците на фингираното връчване по чл. 47, ал. 5 ГПК спрямо тази поканата.

Съобразно чл. 54 ГПК обаче ако при връчването има нередовности, същото се смята за извършено в момента, в който съобщението действително е достигнало до адресата. По делото са налице доказателства, че самата нотариална поканата е достигнала до длъжника „КТБ“ АД, тъй като е била приложена към други писмени изявления, за които е безспорно, че са достигнали по банката, а именно: възражение с вх. № Н2310-622/19.03.2015 г., писмо с вх. № 2799/18.06.2015 г., молба за предявяване с вх. № ЗБН63-1347/22.06.2015 г., искова молба от 29.06.2015 г. по т. д. №

4564/2015 г. на СГС, по което и ответникът е бил страна. Следователно, най-късно на 19.03.2015 г. изявлението на цедента В. Ш., съдържащо се в нотариалната покана, е достигнало до длъжника „КТБ“ АД. Дори обаче то да е достигнало на 31.08.2015 г. с възражението с вх. № 3БН66-153/31.08.2015 г. /както твърди ответника в отговора по чл. 131 ГПК – л. 393 от делото на СГС/, то това не променя крайния извод – цесията е съобщена на длъжника съобразно чл. 99, ал. 4 ЗЗД, а моментът на това съобщаване не е от решаващо значение за изхода на настоящото дело. Несподелимо е становището, че приетото в мотивите на решението по въззивното т. д. № 4101/2017 г. на САС относно невръчването на съобщение за цесията попада под установителното действие по чл. 223, ал. 1 ГПК – такова е налице само по отношение на предмета на разгледания иск по т. д. № 4564/2015 г. на СГС, но не и по отношение на фактическите констатации в мотивите. Установеното в мотивите има доказателствена сила само в отношенията между подпомагана и подпомагаща страна, а не и между подпомагаща и насрещна страна – чл. 223, ал. 2 ГПК. Друг е въпросът, че в мотивите на решението на САС е прието, че съобщението за цесия е връчено най-късно с възражението от 31.08.2015 г. Следователно, доказано е уведомяването на длъжника от цедента съобразно чл. 99, ал. 4 ГПК, поради което цесията е породила действие за банката.

Ето защо възражението по чл. 66, ал. 6 ЗБН по отношение на предявения положителен установителен иск се явява основателно. Установено е съществуването на претендираното от ищеца вземане. В жалбата липсват оплаквания към определената привилегия на вземането /по чл. 94, ал. 1, т. 4 ЗБН в редакцията преди изменението от ДВ, бр. 62/2015 г./, а и въззивният съд не установи служебно неправилност в тази част на обжалваното решение.

Поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното с нея решение – потвърдено.

III. По разноските за производството

При този изход на спора право на присъждане на разноски има само ищеца. Такива обаче не следва да му се присъждат предвид липсата на искане и на доказателства в тази насока.

На осн. чл. 694, ал. 7 ТЗ във вр. с чл. 612, ал. 2 ТЗ жалбоподателят – ответник следва да бъде осъден да заплати държавна такса за въззивното обжалване в размер на 782,82 лв.

Така мотивиран Софийският апелативен съд,

---

[1] вж. напр. решение № 981/23.04.2018 г. по т. д. № 1008/2018 г. на САС.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 17.09.2020 г. по т. д. № 4333/2016 г. на Софийския градски съд, VI-15 състав.

ОСЪЖДА „Корпоративна търговска банка“ АД /в несъстоятелност/ с ЕИК – 831184677, със седалище и адрес на управление – гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 10, **на осн. чл. 694, ал. 7 във вр. с чл. 612, ал. 2 ТЗ** да заплати държавна такса в размер на **782,82 лв.** по сметка на Софийския

апелативен съд, дължима за въззивното производство по т. д. № 75/2023 г.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд при условията на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____